

Årsredovisning 2022

Hörselverksamhet

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
1.1	Viktigaste händelserna	5
2	Verksamhet	6
2.1	Mål från regionfullmäktiges budget	6
2.1.1	Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras	7
2.1.1.1	Arbetsmetoder som ger god effekt för patienter och tolkanvändare	8
2.1.1.2	Hög kvalitet och säkerhet	9
2.1.2	Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka	9
2.1.2.1	Stärka tillgängligheten och korta väntetiderna för både förstabesök och behandling	10
2.1.2.2	Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar.....	10
2.1.2.3	Effektiv vård och service med ökad produktion.....	11
2.2	Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning.....	11
2.3	Program Millenium	11
2.4	Produktion	12
2.5	Kvalitet och patientsäkerhet	13
2.5.1	Kvalitet.....	13
2.5.2	Patientsäkerhet	14
2.6	Regiongemensamt	14
2.6.1	Miljö	14
2.6.2	Social hållbarhet.....	15
2.6.2.1	God hälsa och välbefinnande	15
2.6.2.2	Jämlikhet och lika rättigheter	15
2.6.2.3	Tillit, trygghet och delaktighet.....	16
3	Medarbetare	18
3.1	Mål från regionfullmäktiges budget	18
3.2	Chefsförutsättningar	19
3.3	Hälsa och arbetsmiljö	19
3.4	Personalvolym och personalstruktur	20
4	Ekonomi	21

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Statistik Hörselverksamheten 2022

Bilaga 2: Bilaga 2 Statistik Barn Göteborg

Bilaga 3: Bilaga 3 VFU Hörsel 2022

1 Sammanfattning

Hörselverksamheten erbjuder habilitering/rehabilitering på specialistnivå till personer med bestående hörselnedsättning/dövhet/dövblindhet samt deras anhöriga, närstående och andra personer i närmiljön. Insatserna utgår från en helhetssyn, där patienter/anhöriga är delaktiga i all planering av insatserna från tvärprofessionella team med medicinsk, teknisk, pedagogisk och psykosocial kompetens. Hörselverksamheten utför också diagnostik till Öron-Näsa-Hals-klinikerna i deras dagliga arbete.

Hörselverksamhetens verksamhetsperspektiv är att våra åtgärder ger effekt för våra målgrupper, det vill säga att förbättra livssituationen och delaktigheten för personer i alla åldrar med bestående hörselnedsättning/dövhet/dövblindhet.

• Verksamhet:

Hörselverksamheten har under 2022 haft målet att klara vårdgarantin och möta en ökad efterfrågan av Hörselrehabilitering. Hörselverksamheten har arbetat med att hantera det söktryck som kom efter det att pandemin avtog. Flera personer avvaktade med hörselrehabilitering under pandemin. Under sommaren 2021 ökade remissinflödet och under 2022 har verksamheten behövt prioritera denna vårdskuld. Under hösten togs ett kö-kortningsavtal fram vilket har medfört att audionomer arbetat med patientbesök efter ordinarie arbetstid samt att verksamheten har haft mottagning under helger.

Antal besök per 2022: 127 571 st. Det är över 12 000 fler besök än 2021. Ökningen av besök har skett i alla områden i verksamheten.

Antal påbörjade hörselrehabiliteringar (UD001) per 2022: 17 894 st. att jämföra med år 2021: antal 14 300 st. Antalet vårdförfrågningar för hörselrehabilitering fortsatte att öka under året. Antalet väntande steg från 1500 personer under pandemin till 4273 personer vid ingången av året till 6482 personer nu vid årets slut. Volymen av väntande påverkar tillgängligheten men trots det har tillgängligheten ökat efter sommaren 2022 på grund av ökad produktion och tillgång till kö-kortningsmedel.

Antal väntande 90 dagar: Utfall 67 %

Antal väntande 60 dagar: Utfall 16,5 %.

Pandemin har ökat omställningen från fysiska besök till distansbesök via videomöten inom Hörselverksamheten. Det är främst inom teamarbetet för Barn, Vuxen, Dövteam och Dövblindteam som dessa insatser ökar då Audionommottagningen har flertalet vårdinsatser som kräver fysiska besök.

Den nationella patientenkäten är genomförd under året. Resultatet kommer under starten av 2023.

Hörselverksamheten har genomfört en ny upphandling av hörapparater som blev klar under året. Verksamheten kommer fortsatt kunna erbjuda den högsta tekniknivån på hörhjälpmedel.

Hörselverksamhetens vårdprocess har reviderats under året i en ny processmodell som utgår från Socialstyrelsens processmodell. Processmodellen är gemensam med Habiliteringen. Det personcentrerade arbetssättet genomsyrar processen.

Hörselscreening i Herrljunga kommun. Hörselverksamheten har under året initierat ett utvecklingsprojekt vars syfte är att kartlägga antalet personer med obehandlad hörselnedsättning inom äldreomsorg och hemtjänst. Projektet har fått ekonomiskt stöd från Kunskapscentrum för jämlik vård.

• Personal:

Sjukfrånvaron har under året fluktuerat. Personalen har förhållit sig till riktlinjer under pandemin och stannat hemma när de varit sjuka. Hörselverksamheten har ett ackumulerat sjuktalsutfall under året på 9% vilket är över målvärdet på 6%. Verksamheten arbetar efter förvaltningens riktlinjer kring aktivt arbete med omtankesamtal tidiga signaler som dokumenteras i Hälsosam.

Under våren togs beslut om att alla mottagningar ska tillsätta hälsoombud. Hälsoombuden arbetar i nära samverkan med skyddsombuden och enhetschef. Syftet med hälsoombud är att stärka det hälsofrämjande arbete på mottagningarna.

Stabil närvaro införs som ny indikator i verksamhetsplanen för ett bättre helhetsperspektiv över både frånvaro och närvaro på arbetet.

Under hösten genomfördes Västragötalandsregionens medarbetarenkät. Svarsfrekvensen för Hörselverksamheten var 80,0% mot 77,2% 2019. Det totala HME värdet var 78 för hela Hörselverksamheten mot totalvärdet 77 vid förra mätningen 2019. Under 2023 kommer handlingsplaner att upprättas.

Hörselverksamheten har tagit emot 97 studenter under sammanlagt 246 veckor i verksamhetsförlags utbildning.

• Ekonomi

Hörselverksamheten gjorde ett underskott mot budget med -14,6 mnkr. Det finns ett par orsaker till underskottet - försenad start för det nya hörapparatsavtalet och den ökade patienttillströmningen efter pandemin.

Ett nytt avtal för hörapparater var tänkt att gå igång under våren, men överprövades och trädde därför inte i kraft förrän i september. För att inte riskera att stå utan apparater under tiden överprövningen behandlades köpte verksamheten in apparater på det tidigare avtalet. Priset för dessa - nyare typer av apparater - var högre än vad det hade varit i det nya avtalet och medförde en fördyring.

Produktionen 2022 var den högsta på flera år med anledning av den vårdskuld som uppstått under pandemin. Omfattningen på förskrivna hjälpmedel var hög och kostnaden översteg därför budget. Verksamheten blev tillskjuten medel med 4,5 mnkr för att täcka del av den merkostnad som uppstått.

Personalkostnaden var lägre än budgeterat med anledning av att det funnits vakanser samt att sjukfrånvaron legat högre än normalt. Detta innebar uteblivna kostnader, men inte i den storleken att det har vägt upp det underskott som blev av ökade hjälpmedelskostnader.

Under hösten togs beslut i regionfullmäktige att patienter ska erlägga en avgift för uppladdningsbara hörapparater, men ekonomisk effekt av detta uppstår först 2023.

1.1 Viktigaste händelserna

1. Hörselverksamheten har under 2022 haft som mål att klara vårdgarantin och möta en ökad efterfrågan av hörselrehabilitering. Under hösten har tillgängligheten förbättrats efter mycket extra arbete från verksamhetens audionomer.

2. Nytt Hörapparatsavtal. Den 1/4-2022 blev ett nytt hörapparatsavtal klart. En del av avtalet blev överklagat vilket medförde att verksamheten inte kunde beställa på det nya avtalet och fick göra en väldigt stor beställning på det gamla avtalet i Mars 2022. Detta

medförde en kostnadsökning av hörhjälpmedel 2022.

3. Hörselverksamheten i Göteborg har påverkats av Öron-Näsa-Hals-klinikens §6.6.a. Hörselverksamhetens diagnostik på Sahlgrenska har evakuerats från befintliga lokaler till ersättningslokaler under december 2021. Arbetet med det framtida lokalerna har fortgått i samverkan med ÖNH under 2022.

4. Hörselverksamhetens vårdprocess har reviderats under året i en ny processmodell som utgår från Socialstyrelsens processmodell. Processmodellen är gemensam med Habiliteringen. Det personcentrerade arbetssättet genomsyrar processen.

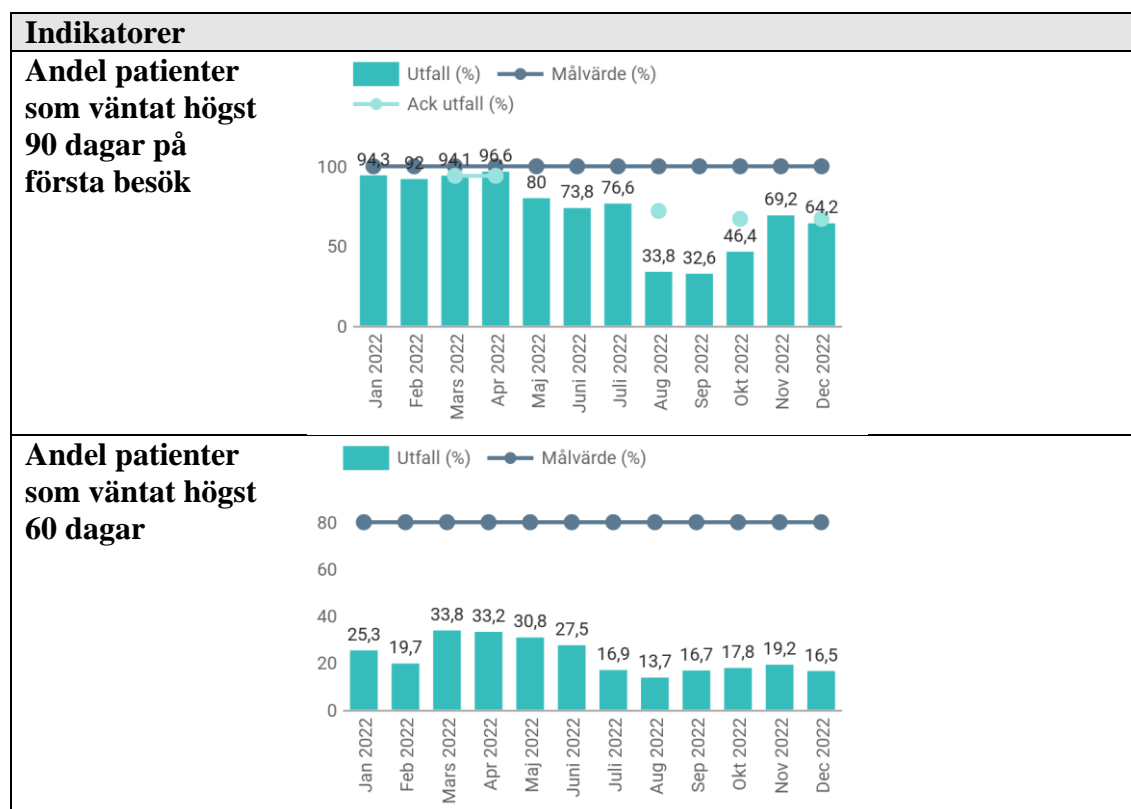
5. Nationella Vårdförloppet för personer med grav hörselnedsättning. Hörselverksamheten har under 2022 sett över Hörselverksamhetens vårdprocesser så att de ligger i linje med det Nationella Vårdförloppet .

6. Hörselscreening i Herrljunga kommun. Hörselverksamheten har under 2022 initierat ett utvecklingsprojekt vars syfte är att kartlägga antalet patienter med obehandlad hörselnedsättning inom äldreomsorg och hemtjänst. Projektet har fått ekonomiskt stöd från Kunskapscentrum för jämlik vård.

7. Införande av avgifter för laddare till inbyggda batterier i hörapparater från 15:e oktober efter ett politiskt beslut.

2 Verksamhet

2.1 Mål från regionfullmäktiges budget

Det ökade söktrycket från sommaren och hösten 2021 har påverkat verksamhetens tillgänglighet under 2022. Flera personer avvaktade med att söka hörselrehabilitering under pandemin. Verksamheten har under året arbetat helger och kvällar för att skapa fler patienttider. Söktrycket har varit som störst i Göteborgsområdet. Under sommaren 2022 rekryterade verksamheten fler audionomer som examinerats från Göteborgs

universitet. Väntetiderna påverkades positivt från augusti då verksamheten har kunnat producera mer än på normala nivåer. Detta har medfört ökade kostnader för hörhjälpmedel.

2.1.1 Den medicinska kvaliteten ska öka och den organisatoriska effektiviteten förbättras

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Hörselverksamheten rapporterar och deltar aktivt i kvalitetsregistren för grava hörselnedsättningar samt kvalitetsregistret för barn med bestående hörselnedsättningar

Resultat från Kvalitetsregistret för barn med bestående hörselnedsättningar:

Registrerade:

Antal barn registrerade i riket 5617.

Antal barn registrerade i Västra Götaland 1252.

Kvalitetsmått tagna ur samma register.

Ledtider räknas i antal dagar från diagnosdatum till hörapparatstart dvs 3-6 månader.

Antal dagar i riket: Median 64, medelvärde 85.

Antal dagar i Västra Götaland: Median 69, medelvärde 84.

Resultat från Kvalitetsregistret för vuxna med grava hörselnedsättningar:

Registrerade:

Antal vuxna registrerade i riket 6003.

Antal vuxna registrerade i Västra Götaland 1629.

Hörselverksamheten har en hög täckningsgrad runt 55 % vilket är en bra nivå nationellt.

Vårdskador:

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Antal vårdskador	Inträffat:0st, kunnat inträffa:19st	Inträffat:1st, kunnat inträffa:20st	Lägre
Andel avvikelser i MedControl som handläggs inom 3 månader	80%	63%	75%

Antal vårdskador: Verksamheten har en rapporterad vårdskada händelsen upptäckt i hörselverksamheten men inträffad i en annan verksamhet.

Under 2022 har det rapporterats 20 tillbud, vilket är i nivå med 2021, där det rapporterades 19 tillbud. Merparten av de rapporterade tillbuden avser vård och behandling (behandling/rehabilitering ,fördröjd/uppskjuten ,diagnostik/utredning fördröjd/uppskjuten) samt utrustning/produkt (hjälpmedel).

Verksamheten har ett sämre utfall för avvikelser inom 3 månader från 80% 2021 till 63 % för 2022.

Leverantörsavvikelser:

Hörselverksamheten samarbetar med Regionservice Inköp angående inköp av

Hörapparater, Öroninsatser, Hörhjälpmedel samt Alternativ telefoni. För att följa leverantörsavtalen görs avvikelser och Hörselverksamheten har gjort 151 stycken under året.

2.1.1.1 Arbetsmetoder som ger god effekt för patienter och tolkanvändare

Vårdprocesser:

Hörselverksamhetens vårdprocess har reviderats under året i en ny processmodell som utgår från Socialstyrelsens processmodell. Processmodellen är gemensam med Rehabiliteringen. Det personcentrerade arbetssättet genomsyrar processen.

Hörselverksamheten har utarbetade vårdprocesser för Barn och Vuxna samt Dövteam och Dövblindteam för att säkra kvalitén i vården och säkra likvärdig vård i regionen. Processen för Dövblinda barn har under året reviderats. Vårdprocessen för barn har utvärderats.

Audionommallar

Sakkunnig audionom och verksamhetsutvecklare har tillsammans gjort en revidering av audionommallar vuxna med en översyn av metoder i de samlade insatserna.

Tinnitus

Under 2022 har ett arbete pågått för att förtydliga vårdprocessen kring tinnitusrehabilitering. Arbetet har handlat om att ta fram en behandlingsmodell för patienter med tinnitus både individuell behandling och i grupp.

Nationellt vårdprogram

Under 2022 blev det Nationella Vårdprogrammet kring grava hörselnedsättningar klart. Efter beslut i ÖNH:s samordningsråd kommer representanter från Hörselverksamheten, ÖNH-länssjukvård, CI teamet Sahlgrenska och representanter från Halland att arbeta med implementeringen i VGR. Hörselverksamheten har under 2022 sett över Hörselverksamhetens vårdprocesser så att de ligger i linje med det Nationella Vårdprogrammet.

Nationell patientenkät

Hörselverksamheten rapporterar och deltar aktivt i kvalitetsregistren för grava hörselnedsättningar samt kvalitetsregistret för barn med bestående hörselnedsättningar. Hörselverksamheten redovisade mycket höga resultat i den nationella patientenkäten för två år sedan. För att bibehålla och förbättra dessa resultat har verksamheten köpt in REM-mätare till de ställen som inte har haft full tillgång till sådan utrustning. Detta för att objektivt kunna säkra hörapparats förstärkningen till patienten. Handlingsplanen består i övrigt av att fortsatt ge ett bra bemötande och snabb service och kvalitet samt fortsatt ha en hög tillgänglighet. En ny patientenkät har genomförts under oktober 2022 och resultaten av denna blir klar under starten av 2023.

Upphandling hörapparater

Under året så har en upphandling av hörapparater genomförts för att kunna bibehålla och erbjuda en hög tekniknivå.

Film Hörselhabilitering Barn

Hörselverksamheten har tillsammans med Kommunikationsavdelningen tagit fram en webbaserad film inför besök i verksamheten. Filmen ska stärka vårdnadshavare och

möjliggöra ökad delaktighet.

Forskning/verksamhetsutveckling:

Under 2022 har Hörselverksamheten inom ramen för ett projekt finansierat av EU följt upp effekten av en hörselpreventionskurs, Hörselhälsa, efter 6 månader och 1 år. Kursen Hörselhälsa ligger nu till grund för ett verksamhetsutvecklingsperspektiv där hörselpreventiva insatser kommer inkluderas i verksamhetens framtida arbetssätt. Flera ansvariga i Hörselverksamheten och förvaltningen är involverade i verksamhetsutvecklingen för att möjliggöra en effektiv och gynnsam implementering av hörselprevention.

Hörselverksamheten har under 2021 utvärderat effekten av att inkludera distansmöten med möjlighet till fjärrjustering av hörapparater i realtid inom ramen för en hörselrehabilitering. Effekten har följts upp 6 månader och 1 år efter under 2022. Även här har forskning bidragit till verksamhetsutveckling där Hörselverksamheten arbetar aktivt med att implementera det nya arbetssättet i vårdprocessen.

Forskning

Hörselverksamheten har tidigare utvärderat den direkta effekten av internetbaserad utökad hörselrehabilitering för hörapparat användare i klinisk verksamhet (*e-Hörsel i Stöd och Behandling*). Hörapparat användarnas deltagande har följts upp 6 månader och 1 år efter, och kommer nu analyseras för att undersöka långtidseffekten av tjänsten.

Verksamhetsutveckling

Hörselverksamheten har under 2022 initierat ett utvecklingsprojekt vars syfte är att kartlägga antalet patienter med obehandlad hörselnedsättning inom äldreomsorg och hemtjänst. Detta görs med hjälp av online hörselscreening i samarbete med Hörselskadades Riksförbund beprövade onlinetjänst. Vidare är syftet att undersöka vilka insatser som krävs för att identifiera personer med hörselnedsättning och hur verksamheten kan vägleda och motivera till hörselvård. Projektet genomförs i Herrljunga kommun och har fått ekonomiskt stöd från Kunskapscentrum för jämlik vård.

2.1.1.2 Hög kvalitet och säkerhet

2.1.2 Invånarnas tillgång till den vård de behöver ska öka

◆ Målet kommer delvis att uppnås/Målet är delvis uppnått

Hörselverksamheten når efter sommaren inte upp till tillgänglighetsmålen enligt VÖK.

Hörselverksamheten har arbetat med att hantera det söktryck som kom efter det att pandemin avtog. Flera personer avvaktade med hörselrehabilitering under pandemin. Under sommaren 2021 ökade remissinflödet och under 2022 har verksamheten behövt prioritera denna vårdskuld. Under hösten togs ett kökörtningssavtal fram vilket har medfört att audionomer arbetat med patientbesök efter ordinarie arbetstid samt att verksamheten har haft mottagning under helger.

Verksamhetens alla servicemottagningar har haft ett allt mer ökat patienttryck och verksamhetens totala antal besök steg från 114 679 st 2021 till 127 571 st 2022.

Digitalisering Hörselverksamhet:

Pandemin har ökat omställningen från fysiska besök till distansbesök via videomöten inom Hörselverksamheten. Det är främst inom teamarbetet för Barn, Vuxen, Dövteam

och Dövblindteam som dessa insatser ökar då Audionommottagningen har flertalet vårdinsatser som kräver fysiska besök.

Arbetet med att kunna justera hörapparater på distans har fortgått under hela året och beräknas att kunna införas under början på nästa år.

Brukarsamverkan:

Hörselverksamheten har under året samverkat med verksamhetens Brukarorganisationer i vårdprocesser, synpunkter inför upphandlingen av hörapparater och att bättre kunna nå ut med information om Brukarorganisationerna i rehabiliteringen.

2.1.2.1 Stärka tillgängligheten och korta väntetiderna för både förstabesök och behandling

Hörselverksamheten har under senare delen av året haft möjlighet att arbeta extra efter ordinarie arbetstid. Det tillsammans med helgarbete har medfört att verksamheten har kunnat öka antalet hörselrehabiliteringar. Det har medfört att tillgängligheten har förbättrats under hösten trots ett stort inflöde av remisser för hörselrehabilitering.

2.1.2.2 Invånarnas tillgång till digitala vårdformer ska öka, liksom verksamhetens användning av digitala lösningar

Hörselverksamheten har ett flertal besök som kräver fysiska besök i diagnostiserande av hörsel samt i utprovningen och anpassningen av hörhjälpmedel.

Hörselverksamheten har sedan april 2020 börjat mäta antalet digitala besök. Det är främst inom alla hörselteam Barn, Vuxna, Dövteam och Dövblindteam där flertalet besök idag görs på distans. Dessa enheter ligger på över 10 % digitala besök.

Verksamheten totalt visar på en minskning mot föregående år från 2,9 % till 1,8 % 2022. Denna minskning förklaras dels med att verksamhetens antal fysiska besök har ökat med ca 13 000 besök och att de digitala besöken har minskat med ca 1000 st.

Verksamheten har under 2020 digitaliserat verksamhetens introduktion för hörselrehabilitering och den visar att filmen ses av fler anhöriga än med fysiska informationer. Under 2022 har även arbetet med att digitalisera information till föräldrar och barn blivit klar.

Hörselverksamheten har sedan tidigare *e-Hörsel* i Stöd och Behandlings plattformen. Under året har nu även Hörselhälsa tillkommit.

Verksamheten använder sig av Mitt vårdmöte i behandling.

Undervisning i teckenspråk till vårdnadshavare kan ske via VMR-länkar.

Alternativ telefoni kan serva vissa hjälpmedel på distans.

Dövteamet och Dövblindteamet har aktiviteter för en ökad digital tillgänglighet. Teamen har informationsträffar kring 1177, enskilt och individuellt stöd kring fjärrkommunikation kring olika digitala plattformar som 1177, Teams och Zoom, utifrån patientens behov. Det har varit för både patienter med dövblindhet och för döva.

Verksamheten har under året fortsatt att bygga ut möjligheten för alla områden i verksamheten att scanna för avtryckstagnning av ytteröron/hörselgång. Detta arbetssätt minskar risken för patientskador med fysisk massa i örat. Det nya arbetssättet innebär att ytterörat och hörselgången skannas av med laser och sparas ner som en fil. Filen laddas upp i ett moln där avtalade leverantörer för öroninsatser laddar ner sina

beställningar. Skanningsutrustning har köpts in till alla områden i regionen och arbetssätt för utförande har skapats. Då arbetssättet innehåller en molntjänst har ett stort förberedande säkerhetsarbete gjorts för att upprätthålla säker vård. Detta har bland annat lett till att endast pseudoanonymiserade uppgifter sparas i filen och i molnet.

Arbetet med att kunna fjärrjustera hörapparater i realtid har fortgått under hela året med risk-och konsekvens-analyser. Det beräknas att kunna införas för vissa hörapparatmodeller under starten av nästa år.

2.1.2.3 Effektiv vård och service med ökad produktion

Hörselverksamheten har servicemottagningar i alla geografiska områden. Här kan patienter komma enligt överenskommelse eller via drop-in för att få snabb hjälp och service. Detta har medfört att verksamheten har kunnat ta emot fler patienter och öka produktionen.

2.2 Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning

Hörselverksamheten har en utarbetad vårdprocess för att säkerställa likvärdig vård i hela regionen.

Hörselverksamheten har sedan 2019 samlat all habilitering och rehabilitering i Göteborgsområdet till Turionhuset i Gårda. Verksamheten har redan tre regionövergripande uppdrag för Alternativ telefoni, Dövteam och Dövblindteam. Hörselverksamheten arbetar utifrån personcentrerat arbetssätt (PCA) med utgångspunkten att patient och behandlare är två parter med delat ansvar och befogenhet. Hörselverksamheten upprättar alltid individuella vårdplaner i samråd med patient.

Hörselverksamheten har en plats i ÖNH samverkansråd.

Hörselverksamheten samverkar med CI-teamet, ÖNH-verksamheten, Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Samverkan sker med regionens Brukarorganisationer för att säkerställa God Vård för patientgruppen.

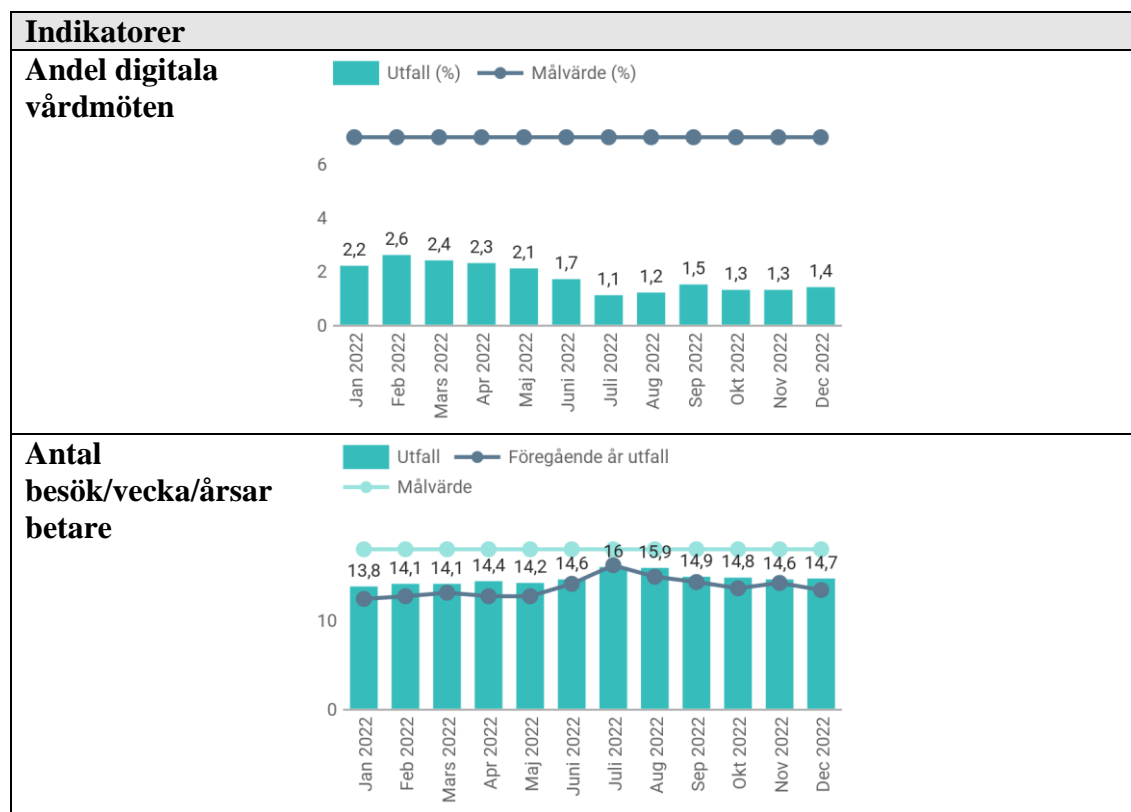
Hörselverksamheten har hjälpmedelsmottagningar med drop-in-möjligheter för att möta vård som behövs ofta.

2.3 Program Millenium

Hörselverksamheten har deltagit i FVM-arbetet och arbetar med Vård-och Arbetsprocess inför övergången till Millenium. Verksamheten har bidragit med två medarbetare på 50% och två verksamhetsexperten som deltar i SOKI-grupperna på 40–50%. Verksamhetens medarbetare i AuditBasegruppen är kontinuerligt involverade i införandet och anpassningarna till Millenium.

Enheterna i verksamheten har utsett Förändringsambassadörer för att stödja implementeringsarbetet.

2.4 Produktion

Antal besök i Hörselverksamheten 2022: 127 571 besök. Verksamheten har ökat antalet besök med över 10 % jämfört med 2021. Hörselverksamhetens besök har ökat under hela året men ökade kraftigare från hösten då verksamheten arbetade under kvällstid och fler helger.

Den största ökningen av besöken står gruppen 65-79 år för. Denna gruppen står för ökningen av 5890 besök. Det är främst kvinnor i åldern 65-79 år som stått för den största ökningen vad gäller utprovning och anpassning av hörapparater under 2022.

Antal påbörjade Hörselrehabiliteringar (UD001) 2022: 17 894 st att jämföra med år 2021: antal 14 300 st. Antalet hörselrehabiliteringar har ökat kraftigt då verksamheten har försökt att förbättra tillgängligheten. Antalet väntande ökade kraftigt under förra året och verksamheten har därför ökat produktionen under 2022. Ökningen syns i alla områden men inte så uttalat i Skaraborg. Antalet påbörjad hörselrehabilitering är nu över nivåerna från före pandemin.

Antal väntande 90 dagar: Utfall 67 %

Antal väntande 60 dagar: Utfall 16,5 %.

Antalet vårdförfrågningar för hörselrehabilitering fortsatte att öka under året. Antalet väntande steg från 1500 personer under pandemin till 4273 personer vid ingången av året till 6482 personer nu vid årets slut. Volymen av väntande påverkar tillgängligheten men trots det har tillgängligheten ökat efter sommaren 2022 på grund av ökad produktion och tillgång till kökortningsmedel.

Påbörjad Hörselrehabilitering på Barnsidan i Göteborg. Resultatet ligger nära förra årets nivåer 144 st. Se bilaga 2

Dövblindteamet har ett stabilt antal patienter men besöken har ökat under 2022 till besök 866 st som är högre än föregående år 686 st.

Dövteamet har en ökning av besök 293 st 2022 mot 245 st 2021.

Statistiken redovisas i bilaga 1

Distansbesök: 1,8 %.

Hörselverksamheten har försökt att bibehålla digitala vårdmöten. Det är främst inom teamarbetet för Barn, Vuxen, Dövteam och Dövblindteam som dessa insatser ökar då Audionommottagningen har flertalet vårdinsatser som kräver fysiska besök.

Arbetet med att kunna justera hörapparater på distans har fortgått under hela året och beräknas kunna gå att införa för vissa hörapparats leverantörer efter årsskiftet.

Utfallet av uteblivna besök i verksamheten är kring 4 %. Den nivån är relativt konstant under året. Verksamheten använder sig av påminnelse via SMS.

2.5 Kvalitet och patientsäkerhet

Patientsäkerhetsgruppen (PSG) arbetar fortsatt med att stärka patientsäkerhetsarbetet i förvaltningen. Vårdskador eller andra händelser med hög allvarlighetsgrad liksom tillsyn från IVO lyfts alltid på PSG för diskussion kring förbättringar. Risk-och Konsekvens analyser lyfts för eventuell diskussion.

En ny suicidriskplan har arbetats fram och implementerats i förvaltningen för att stärka medarbetarna att uppmärksamma patienter med suicidrisk.

En digital utbildning (VERA) har genomförts under 2022 för att kunskapen kring orosanmälan för barn som far illa behöver öka.

Arbetet med Hygienföreskrifter och Hygienkörtkort har pågått under året.

En ny och förenklad process för in- och utmönstring av metoder har tagits fram av förvaltningens Kvalitets- och utvecklingsgrupp (KU).

Hörselverksamheten loggranskar med hjälp av systematiska stickprovskontroller för att säkerställa att åtkomsten till patientuppgifter används rätt samt kontrollerar samtidigt följsamhet till vårdprocess. Antal loggranskningar varav ej behöriga: 10% andel loggranskningar varav 0 obehöriga.

2.5.1 Kvalitet

Habilitering & Hälsa har byggt upp en organisation kring kvalitet och utveckling som innefattar KU-gruppen/ Kvalitets- och utvecklingsgruppen, förbättringsledare och sakkunniga/yrkeskontakter.

Samtliga chefer och medarbetare har genomgått utbildning i kvalitetsdriven verksamhetsutveckling.

Hörselverksamheten har en verksamhetsutvecklare som arbetar strategiskt med övergripande utvecklingsarbete. Verksamhetsutvecklaren deltar även i den förvaltningsövergripande Kompetens-och utvecklingsgruppen/ KU.

Verksamhetsområdet har en sakkunnig specialpedagog och en sakkunnig audionom.

Enhetscheferna har för vissa enheter utsett förbättringsledare som stödjer chef och medarbetare i de lokala förbättringsarbetena.

Hörselverksamhetens vårdprocess utgår från Socialstyrelsens processmodell och syftar till att identifiera och förändra patientens hälsotillstånd samt följa upp effekterna av detta.

Hörselverksamhetens enheter har som kvalitetsmätt att REM mätning utförs under en rehabilitering (ett objektiva test för att mäta hörapparatförstärkning i örat). Utrustning har sedan ett antal år investerats kontinuerligt i verksamheten. Under 2022 har

verksamheten fått en jämnhet i alla geografiska områden kring utförandet av detta test. Hörselverksamheten är med och registrerar i Nationella kvalitetsregistret för barn med bestående hörselnedsättningar samt Kvalitetsregistret för grava hörselnedsättningar Vuxna.

2.5.2 Patientsäkerhet

Vårdskador:

Antal vårdskador: Inga rapporterade vårdskador under 2022.

Under 2022 har det rapporterats 20 tillbud, vilket är i nivå med 2021. Merparten av de rapporterade tillbuden avser vård och behandling (behandling/rehabilitering, fördröjd/uppskjuten, diagnostik/utredning fördröjd/uppskjuten) samt utrustning/produkt (hjälpmedel).

Antalet rapporterade klagomål minskade från 27 st 2021 till 15 st 2022.

Verksamheten når inte upp till handläggningstiden för avvikelser inom 3 månader. Resultatet 2022 63%.

Leverantörsavvikelser:

Hörselverksamheten samarbetar med Regionservice Inköp angående inköp av Hörapparater, Öroninsatser, Hörhjälpmedel samt Alternativ telefoni. För att följa leverantörsavtalen görs avvikelser och Hörselverksamheten har gjort 151 st. under året.

2.6 Regiongemensamt

2.6.1 Miljö

Allt arbete inom Västra Götalandsregionens samtliga verksamheter ska vara hälsofrämjande och bidra till en hållbar utveckling, där hushållning med resurser och kretsloppsanpassning är vägledande. Vi åtar oss att följa lagar och andra krav. Genom ständiga förbättringar förebygger och minskar vi den negativa miljöpåverkan som beror på vår verksamhet. Vi ska vara föregångare i miljöarbetet, vilket ska bedrivas systematiskt och strukturerat. VGR:s miljömålsområden. I dokumentet Miljömål 2030 finns tre övergripande miljömål angivna. Målen är följande: • Resurseffektivt och giftfritt. o Miljömål 2030: Våra produkt och materialflöden är resurseffektiva och giftfria. • Låg klimatpåverkan. o Miljömål 2030: Våra direkta växthusgasutsläpp har minskat med 85% och de indirekta växthusgasutsläppen har minskat med 50%. • Ekosystem och främjad biologisk mångfald. o Miljömål 2030: Vi utnyttjar ekosystemtjänster hållbart och främjar den biologiska mångfalden. Hörselverksamheten har som mål att minska resandet med privat bil i tjänsten och det finns ett regionövergripande uppdrag om hållbart resande. Våra bilpooler i regionen kan bidra till detta genom att bilarna i poolen inte drivs på fossila bränslen och kan ersätta privata bilar vid resor i tjänsten. Bilarna drivs på el eller gas, vilket leder till ett mer hållbart resande och bättre möjligheter att leva upp till våra miljömål. Vi köper in via Marknadsplatsen och alla hörhjälpmedel är upphandlade. Detta säkerställer att miljöaspekten beaktats i upphandlingarna.

2.6.2 Social hållbarhet

2.6.2.1 God hälsa och välbefinnande

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Främja psykisk hälsa och förebygga suicid

Suicidriskplan, lokal handlingsplan och suicidombud ska finnas på alla våra enheter (barn och vuxen). Hörselverksamheten har utsett ombud för suicidprevention inom varje område/enhet/mottagning. Ombuden har gått utvidgad utbildning kring psykisk livräddning.

Suicidriksplan med råd, riskbedömning, suicidstegen, åtgärd och praktisk checklista har tagits fram. Lokala lathundar och implementeringsplaner har arbetats fram. Under 2023 planeras grundutbildning i suicid för alla anställda.

Främja goda levnadsvanor och ett hållbart arbetsliv

Rörelsenyckeln

Rörelsenyckeln ska inspirera barn till ökad fysisk aktivitet. Materialet är framtaget utifrån Västra Götalandsregionens handlingsplan för att öka fysisk aktivitet hos barn och unga. Information om materialet har spridits inom verksamheten. Vid behov i patientmötet ges information och rådgivning kring vikten av fysisk aktivitet.

2.6.2.2 Jämlikhet och lika rättigheter

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Främja kunskap om jämlikhet och mänskliga rättigheter

Barnrättsperspektivet skall tillämpas i all verksamhet och bidra till ett systematiskt och utvecklingsinriktat arbete. Kunskap om barnets rättigheter hålls levande och utvecklas. För att barnets bästa ständigt ska finnas som ett medvetet perspektiv i arbetet ska ombud för barnets rättigheter finnas inom alla enheter/områden i Habilitering & Hälsa.

Utse och utbilda ombud för barns rätt på alla enheter/områden

Hörselverksamheten har 7 ombud för barns rättigheter i förvaltningen och 1 samordnare som leder barnrättsarbetet. Nya ombud genomgår den regionala ombudsutbildningen. Ombuden inom respektive verksamhetsområde har haft en gemensam träff för att utbyta erfarenheter och driva utvecklingsfrågor inom verksamheterna. Under året har en gemensam regional plattform skapats för samtliga ombud.

Webbutbildningen Barnkonventionen – från teori till praktik

Alla medarbetare har genomgått Webbutbildningen Barnkonventionen – från teori till praktik. Alla nyanställda genomgår denna utbildning i sin introduktion.

Identifiera och analysera orättfärdiga skillnader

Prövning och analys av barnets bästa

Fortsatt arbete med ”Prövning och analys av barnets bästa” Alla nya barnombud får genom den regionala ombudsutbildningen kunskap om vikten av denna göra denna risk och konsekvensanalys.

Barnombudsmannen har tagit fram ett nytt metodstöd. Metodstödet är uppdelat när ett enskilt barn berörs på ett generellt plan eller när ett enskilt barn eller specifik grupp berörs. Information om detta material har spridits inom Hörselverksamheten. Fortsatt

arbete och implementering av det nya metodstödet under 2023.

Hörselverksamheten har kunskap och medvetenhet att vid alla beslut beakta och bedöma vilka konsekvenser det kan innebära för barn och unga.

Främja tillgänglig och inkluderande verksamhet

Hörselverksamheten skall tillhandahålla tydlig och tillgänglig information för att möjliggöra delaktighet för våra målgrupper. Barn och ungdomsanpassad information finns på Hörselverksamhetens externa hemsidor. I denna information framgår även hur ett besök går till och vilken rätt patienten har att vara delaktig i sin vård (utifrån barnkonventionen). Barn och ungdomsanpassad information om "barn som anhöriga" planeras att ses över.

Film Hörselhabilitering Barn

Hörselverksamheten har tillsammans med Kommunikationsavdelningen tagit fram en webbaserad film riktad till vårdnadshavare och andra som finns i barnets närhet samt barn utifrån ålder och mognad. Syftet är att bidra med kunskap och insikt inför hörselhabilitering och därmed öka möjligheterna till att skapa goda förutsättningar för barnets habilitering och utveckling. Filmen ska stärka vårdnadshavare och möjliggöra ökad delaktighet.

Externa hemsidan

Synpunkter har kommit in från patienter att det är svårt att navigera inom Hörselverksamheten på den externa hemsidan. Kommunikationsavdelningen har påbörjat ett arbete med att utveckla hemsidan och få en tydligare översikt av Hörselverksamhetens enheter.

Under året har verksamheten tillsammans med Kommunikationsavdelningen gjort en översyn av de broschyrer och informationsmaterial som finns. Det har skett en sortering i vad som används och vad som skall finnas på externa hemsidan och 1177.

Anpassa och utveckla digitala tjänster

Hörselverksamheten har anpassat och utvecklat digitala tjänster för att öka tillgängligheten. Dövteamet och Dövblindteamet har aktiviteter för en ökad digital tillgänglighet. Teamen har informationsträffar kring 1177, individuellt stöd kring fjärrkommunikation, olika digitala plattformar som 1177, Teams och Zoom, utifrån patientens behov. Det har varit för både patienter med dövblindhet och för döva.

2.6.2.3 Tillit, trygghet och delaktighet

● Målet kommer att uppnås/Målet är uppnått

Främja frihet från våld, hot, kränkningar och tvång

Webbutbildning "VERA" för alla medarbetare om orosanmälningar.

Alla som arbetar inom hälso- och sjukvården är skyldiga att fånga upp och att göra orosanmälan till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa. En utbildningssatsning har gjorts under 2022 gällande ororsanmälan barn som far illa. Webbutbildning VERA - utbildning om Hälso- och sjukvårdens och tandvårdens anmälningsplikt när barn far illa har genomfört på enheternas APT eller individuellt. En fördjupnings utbildning var planerad tillsammans med Barnskyddsteamet i november. Denna utbildning blev framflyttad och planeras genomföras i mars 2023.

RMR "barn som anhöriga"

Patienters barn och patienters minderåriga syskon skall uppmärksammas efter att

familjens behov av hjälp har utretts. Frågor ställs vid första besöket om barn som anhörig. Barn och familjeformulär används för att identifiera barns behov och lämpliga insatser för barn som anhörig. Behovet av information, råd och stöd ska tillgodoses och anpassas till barnets ålder och mognad. Informationsmaterial har arbetats fram. Fortsatt arbete med att utveckla informationsmaterial till barn som anhörig och syskon.

Ställa frågor om våld på rutin

Alla Hörselverksamhetens mottagningar har gått grundutbildning i Fråga om Våld genom VKV (Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer). Nyanställda får gå denna utbildning i början av sin introduktionsutbildning.

En övergripande rutin/plan har arbetats fram för hur och när Hörselverksamheten ställer frågor om våld i patientbesök. Arbetetsättet implementeras på mottagningarna. Fortsatt implementering 2023.

Informationsmaterial har satts upp på Hörselverksamhetens mottagningar. Informationsbrev skickas ut i samband med kallelsen att frågor om våld på rutin ställs. Brevet har anpassat utifrån patienter med teckenspråk och har en teckenspråksöversättning.

Hedersrelaterat våld, webbutbildning

Personal kommer att utses inom varje område/enhet i Hörselverksamheten. Utbildning kring hedersrelaterat våld, planeras 2023.

Främja medskapande och dialog

Barnråd

Hörselverksamheten i Göteborg har genomfört ett fysiskt Barnråd där barn i åldrarna 8–11 år deltog. Syftet med Barnrådet är att få barnen delaktiga, att få veta vad de tycker och vad Hörselverksamheten kan bli bättre på. Barnrådet var uppskattat upplevdes mycket positivt av de deltagande barnen. Några önskemål från barnen som kom upp på Barnrådet var att följebrev skulle ha mindre text, fler bilder, att följebreven skulle vara riktade till patienten och att deras egna namn står på brevet. Ett annat önskemål var att barnen ville ha möjlighet att kunna skriva ner och lämna in förslag till Hörselverksamheten vid besök. Dessa två önskemål följdes upp i ett uppföljningsmöte med barnen. Nya följebrev anpassades efter barnens förslag. Även förslagslåda ändrades med barnens egna formulering på frågor utifrån att kunna lämna förslag till Hörselverksamheten vid besök.

Brukarråd regionalt

Hörselverksamheten har under året haft 3 regionala brukarråd samt 1 extra insatt med anledning av "Hörselscreeningprojektet i Herrljunga"

Frågor där brukarorganisationerna har varit med och utvecklat är bland annat:

Hörselverksamheten har under året samverkat med verksamhetens Brukarorganisationer i vårdprocesser, synpunkter inför upphandlingen av hörapparater och att bättre kunna nå ut med information om Brukarorganisationerna i rehabiliteringen

Informationsmaterial från Brukarorganisationerna kommer att finnas i Hörselverksamhetens väntrum och behandlingsrum.

Synpunkter har kommit in från patienter att det är svårt att navigera inom Hörselverksamheten på den externa hemsidan. Kommunikationsavdelningen har påbörjat ett arbete med att utveckla hemsidan och få en tydligare översikt av våra enheter.

Under året har verksamheten tillsammans med Kommunikationsavdelningen gjort en

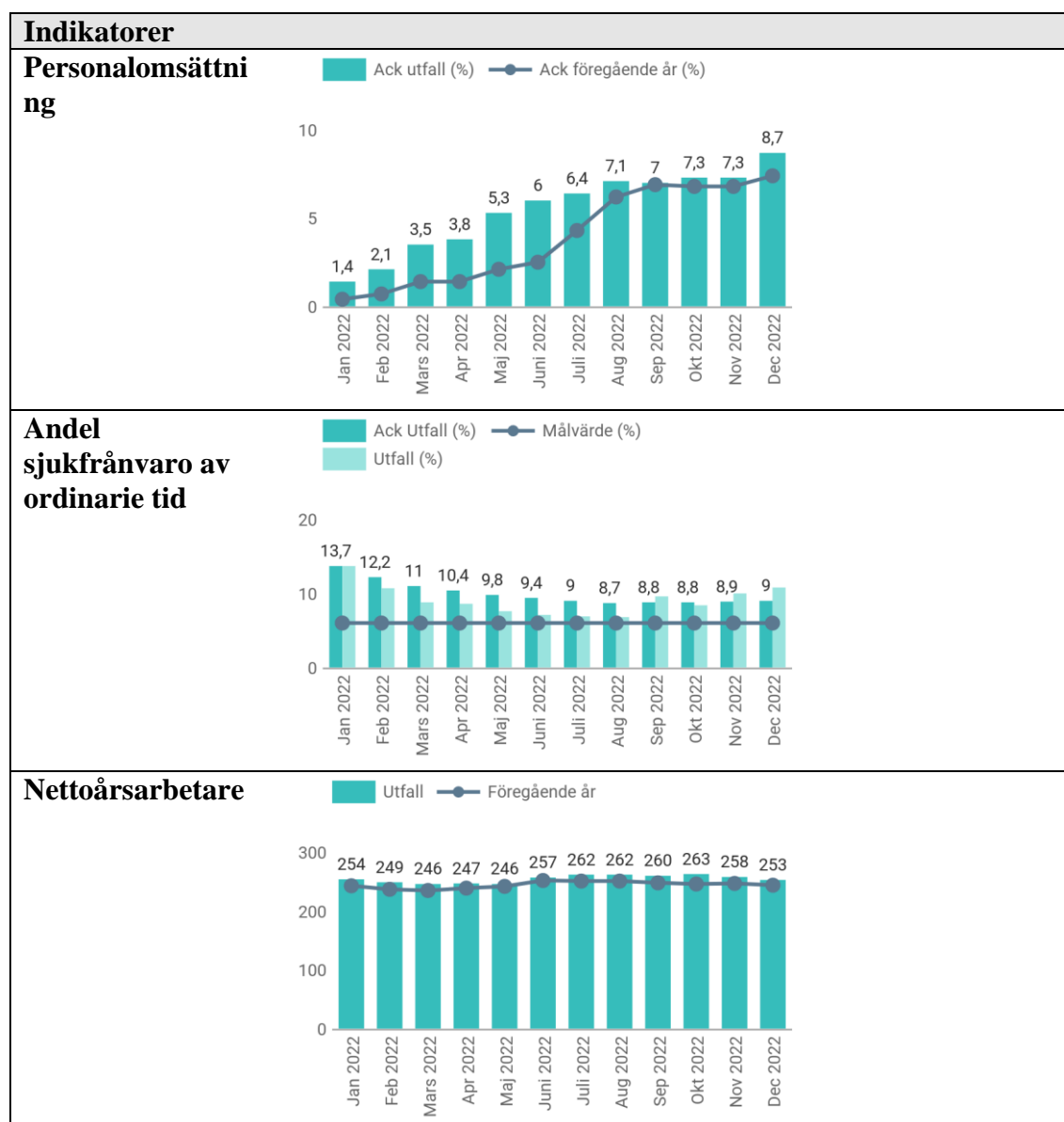
översyn av de broschyrer och informationsmaterial som finns. Det har skett en sortering i vad som används och vad som skall finnas på externa hemsidan och 1177.

Hörselverksamhetens positiva brukarsamverkan har blivit uppmärksammas kring hur brukarsamverkan organiserats. Under 2023 så kommer besök från andra regioner bland annat Stockholm.

Brukarorganisationer på nationell nivå har tillsammans med den regionala brukarorganisationen besökt verksamheten för att diskutera brukarorganisationens framtida tankar kring Hörselvård.

3 Medarbetare

3.1 Mål från regionfullmäktiges budget

Personalomsättningen för Hörselverksamheten var för 2022 8,7 %. En något högre siffra än förra året.

Sjukfrånvaron har under året fluktuerat. Utfallet i början av året var på 13,7 %, vilket var kopplat till pandemisituationen. Sjuktalet sjönk succesivt under året för att sedan

under hösten stiga något igen. Det ackumulerade utfallet i december var på 9%. Personalen i verksamheten följer riktlinjerna och är hemma vid sjukdomssymtom vilket kan ha lett till ett något högre sjuktal under året mot utfallet föregående år.

Verksamheten arbetar efter förvaltningens riktlinjer kring aktivt arbete med omtankesamtal tidiga signaler som dokumenteras i Hälsosam.

Antalet nettoårsarbetare ökade under sommaren. Verksamheten kunde då rekrytera nyexaminerade Audionomer. Under hösten har antalet nettoårsarbetare sjunkit igen. Anledningen är viss föräldrafrånvaro men även Hörselteamen har vissa vakanser.

3.2 Chefsförutsättningar

Verksamhetsområdet uppfyller beslutet om normtal (10–35 direktunderställda medarbetare).

Enhetscheferna använder sig av förbättringsledarrollen som stöd på enheterna.

Verksamhetens stödfunktioner för ekonomi, HR, och kommunikation deltar vid ledningsgruppsmöten.

3.3 Hälsa och arbetsmiljö

Sjukfrånvaron har under året fluktuerat. Personalen har förhållit sig till riktlinjer under pandemin och stannat hemma när de varit sjuka.

Verksamheten arbetar efter förvaltningens riktlinjer kring aktivt arbete med omtankesamtal tidiga signaler som dokumenteras i Hälsosam.

Under våren togs beslut om att alla mottagningar ska tillsätta hälsoombud. Hälsoombuden arbetar i nära samverkan med skyddsombuden och enhetschef. Syftet med hälsoombud är att stärka det hälsofrämjande arbete på mottagningarna.

Stabil närvaro införs som ny indikator i verksamhetsplanen för ett bättre helhetsperspektiv över både frånvaro och närvaro på arbetet.

Under hösten genomfördes Västragötalandsregionens medarbetarenkät. Svarsfrekvensen för Hörselverksamheten var 80,0% mot 77,2% 2019. Det totala HME värdet var 78 för hela Hörselverksamheten mot totalvärdet 77 vid förra mätningen 2019. Under 2023 kommer handlingsplaner att upprättas.

Arbetet med karriärsutvecklingsmodellen (KUM) fortsätter att utvecklas.

Hörselverksamheten använder nivåbladen för Psykologer. Audionomernas modell har testats under utvecklingssamtalen under hösten.

Verksamhetsförlagd utbildning:

Ett ökat studentintag och minskat antal audionomstudenter i de senare terminerna, kan vara en förklaring till att det är fler studenter, men färre studentveckor.

Utbildningarna har återupptagit auskultationsplaceringar i de tidiga terminerna vad gäller audionom- och logopedstudenter.

Audionomernas huvudhandledarträffar i samarbete med audionomprogrammet har genomförts digitalt vid två tillfällen på VT, höstens träff fick ställas in pga sjukdom och hög belastning i verksamheten.

Arbetet med att erbjuda ett förvaltningsgemensamt platserbudande för de studentkategorier som finns i flera av våra verksamheter är klart. Det gäller logoped-, psykolog- och socionom-/hälso- och sjukvårdskuratorstudenter. Studentkategorierna ingår from 2023 i ett gemensamt rullande schema. Detta för att få en jämn fördelning av

studentplaceringarna, kunna utnyttja befintlig handledarkompetens i hela förvaltningen och möjlighet att visa upp alla verksamheter för framtida medarbetare. Schemat i kombination med interaktiv möjlighet att fylla i och ta del av aktuell information, är ett bra verktyg för planering och uppföljning av studentmottagandet.

Hörselverksamheten har enligt det rullande schemat tagit emot sin första psykologkandidat i 14 veckor med gott resultat, har samarbetat med synverksamheten i handledning av en socionomstudent T5 i 20 veckor.

Hörselverksamheten har under året haft dialog med berörda inom audionomprogrammet om svårigheter att ta emot audionomstudenter med nuvarande upplägg på VFU-perioderna. Dels pga en ökad andel studenter, dels att verksamheten har förändrat arbetssätten för att möta den ökade patienttillströmningen. Det krävs stora anpassningar i verksamheten för att möta upp nuvarande upplägg, vilket påverkar tillgängligheten för patienterna negativt. Dialogen har resulterat i förändrade VFU-perioder, som möter upp både verksamhetens behov av förändrat studentmottagande och utbildningens möjligheter att förbättra lärandesituationen. Första VFU-perioden med nytt upplägg sker HT 2023.

Sex huvudhandledare för audionomerna deltog på GU's workshop kring Peer learning den 13/6. Planering för implementering i vissa moment pågår.

Studenterna är överlag nöjda med bemötande och upplägg under praktiken.

Hörselverksamheten och personalen i Skaraborg anordnade under året de Nationella Audionomdagarna i Lidköping tillsammans med SVAF. Det gav möjlighet för flera medarbetare i verksamheten till kompetensutveckling inom hörselområdet.

3.4 Personalvolym och personalstruktur

Hörselverksamheten har fortsatt vakanser främst inom de olika hörselteamen.

Personalomsättningen har ökat något mot föregående år men verksamheten ligger totalt fortsatt på en låg personalomsättning 8,7%.

Hörselverksamheten har under året brutit ner kompetensförsörjningsplanen till verksamhetsnivå och samverkat planen fackligt.

Under sommaren kunde nyexaminerade audionomer anställas i verksamheten då dessa examinerades från Göteborgs universitet. Därav den ökning i antalet anställda under sommaren.

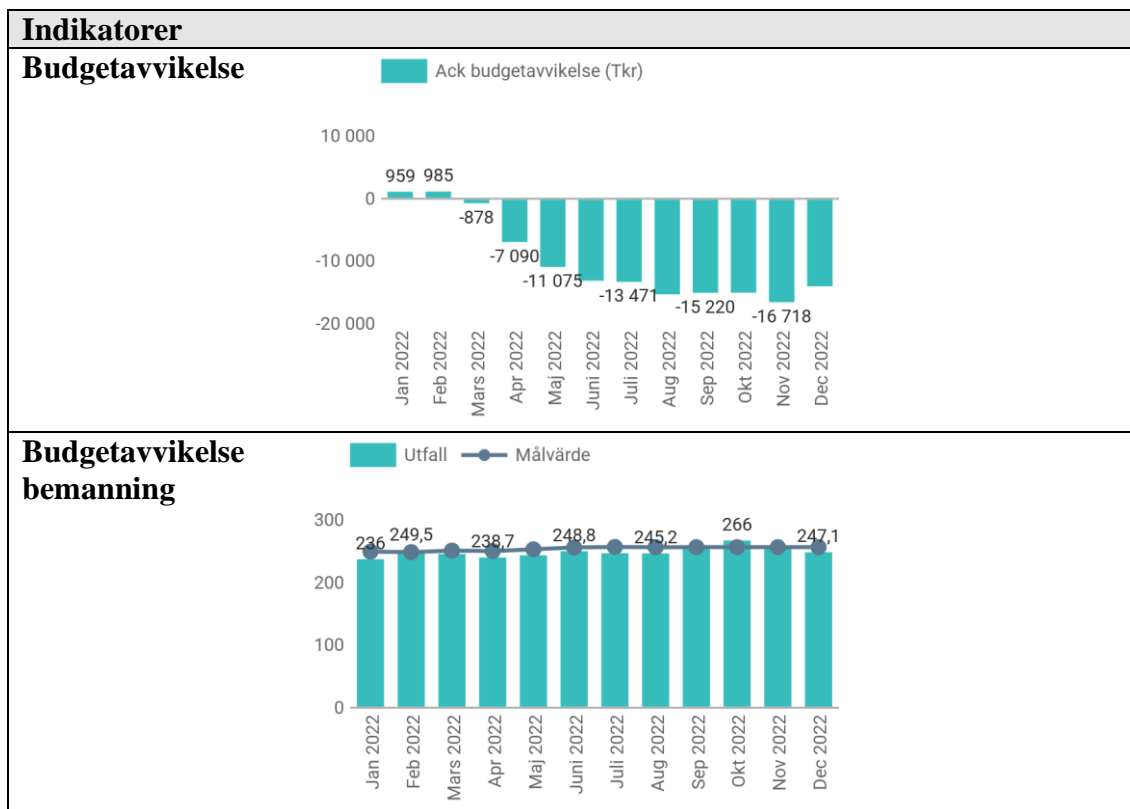
Total personalkostnad (tkr)	2021		2022	
	Utfall	Budget	Utfall	Budget
AA10 Hörselverksamheten	-139 255	-149 687	-147 051	-153 419

Antal nettoårsarbetare är fler än under 2021 (se avsnitt 3.1) och utgör en del av kostnadsökningen mellan åren. Löneökningar på ca: 2% samt högre övriga personalkostnader utgör resterande. Färre medarbetare i produktion än budgeterat förklarar avvikelser mot budget.

Alla geografiska områden har arbetat övertid och främst helger för att möta patienttrycket till hörselrehabilitering. Under hösten har även audionomer arbetat efter arbetstid enligt ett kökortsavtal. Det har inneburit fler övertidstimmar i verksamheten. Ökningen är kraftig mot föregående år 61,32 %.

Timmar mertid+övertid	Föregående år	Innevarande år	Förändring antal	Förändring procent
H10 Hörselverksamhet	3 825,0	6 170,5	2 345,5	61,32%

4 Ekonomi

Personalkostnader:

Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat pga. en högre sjukfrånvaro än beräknat, framför allt under årets första månader. Avvikelsen för löner och sociala avgifter var +6,1 mnkr. Kort sjukfrånvaro svarar för 2,6 mnkr av avvikelsen. Det har också funnits ett antal vakanser, som dock under hösten till viss del fyllts.

Verksamheten har varit i snitt ca: 5 medarbetare färre i produktion än budgeterat, motsvarande 2,5 mnkr. Hörselverksamheten budgeterar inte för övertid, men under hösten användes kvällar och helger för att hantera det uppdämda vårdbehovet som uppstått efter pandemin. En kostnad som uppgick till 2 mnkr inkl sociala avgifter.

Hörhjälpmedel:

Kostnader för hörhjälpmedel översteg kraftigt budgeten under 2022, budget 62,2 mnkr - utfall 84,7 mnkr. Den största orsaken till detta var att Hörselverksamhetens tidigare avtal för hörapparater löpte ut den sista mars 2022. Den nya upphandlingen blev överprövad och för att verksamheten fortsatt skulle kunna ha tillgång till hörapparater efter att avtalet gick ut utarbetades en inköpsplan tillsammans med Koncerninköp. Hörapparater köptes in i mars på det gamla avtalet. Detta medförde en fördyring på ca: 9 mnkr. Apparaterna som köptes in hade nyare teknik än tidigare och motsvarade det sortiment som hade köpts in om det nya avtalet hade trätt i kraft. Dessa apparater har en längre ekonomisk livslängd och var ett mer hållbart alternativ än om äldre modeller av apparater hade köpts in. Efter sommaren trädde nya avtalet i kraft, med lägre kostnad

för den typ av apparater som köpts in tidigare under våren, och i samband med detta var det också nödvändigt att köpa in tillbehör och reservdelar för att stödja det nya sortimentet. Även detta innebar en högre kostnad.

Den andra stora förklaringen till avvikelserna är att antalet påbörjade hörselrehabiliteringar under hösten ökade markant jämfört med pandemiåren, men även jämfört med 2019 som är det senaste jämförbara året ur produktionssynpunkt. Kostnaderna för den ökade produktionen för året uppgick till 4,5 mnkr, och för detta har det också tillskjutits medel från Tillgänglighetssatsningen i VGR med lika stort belopp. Fler operationer av benförankrade hörapparater på ÖNH-klinikerna, med anledning av vårdskulden, har också medfört en viss ökning av kostnaderna för dessa apparater jämfört med budget.

Övrigt:

Under hösten togs beslut i regionfullmäktige att patienter ska erlägga en avgift för uppladdningsbara hörapparater motsvarande inköpskostnad för laddningsenheten. Avgifterna skall tas ut för de rehabiliteringarna som påbörjats efter detta beslut och ingen ekonomisk effekt uppstår förrän först 2023.